

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

- kivonat -

2013. április

Készítette az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízkezelés-gazdálkodási és Víziközmű Osztálya

és az Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2013. április 8.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

Csapadék

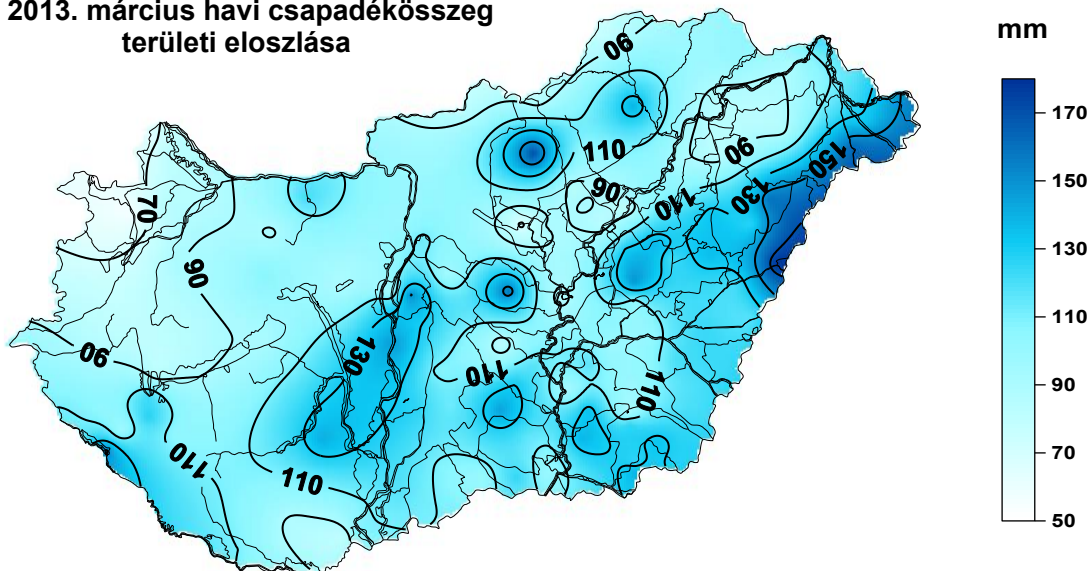
2013 márciusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 56 mm (Kapuvár) és 179 mm (Pocsaj) között alakult, az országos területi átlagérték 110 mm volt, ami 80 mm-rel (267 %-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) március havi átlagánál.

Márciusban az ország egész területén az átlagosnál több csapadék hullott. Az átlaghoz viszonyított legnagyobb havi csapadéktöbblet (100-151 mm) jellemzően az ország középső és keleti területein fordult elő.

A márciusi csapadék egy része hó formájában érkezett, és az ország síkvidéki területein is átmenetileg összefüggő hótakaró alakult ki. Az összefüggő hótakaró maximális vastagsága jellemzően 11-20 cm között volt, de Borsodi-Mezőség a Hajdúság és a Nyírség területén 20-29 cm közötti értékek fordultak elő. Síkvidéken a maximális hóvastagság (29 cm) Pocsaj állomáson fordult elő.

Országos áttekintésben a márciusi átlaghoz viszonyított a legnagyobb csapadéktöbbletet (151 mm) Pocsaj állomáson jegyezték fel.

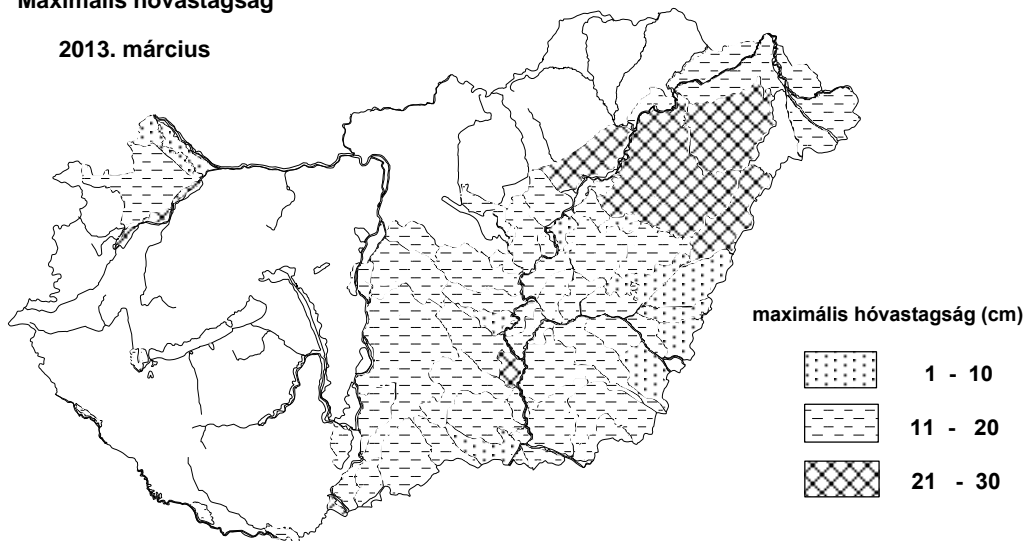
A 2013. március havi csapadékösszeg területi eloszlása

A márciusi csapadék egy része hó formájában érkezett, és az ország síkvidéki területein is átmenetileg összefüggő hótakaró alakult ki. Az összefüggő hótakaró maximális vastagsága jellemzően 11-20 cm között volt, de Borsodi-Mezőség a Hajdúság és a Nyírség területén 20-29 cm közötti értékek fordultak elő. Síkvidéken a maximális hóvastagság (29 cm) Pocsaj állomáson fordult elő.

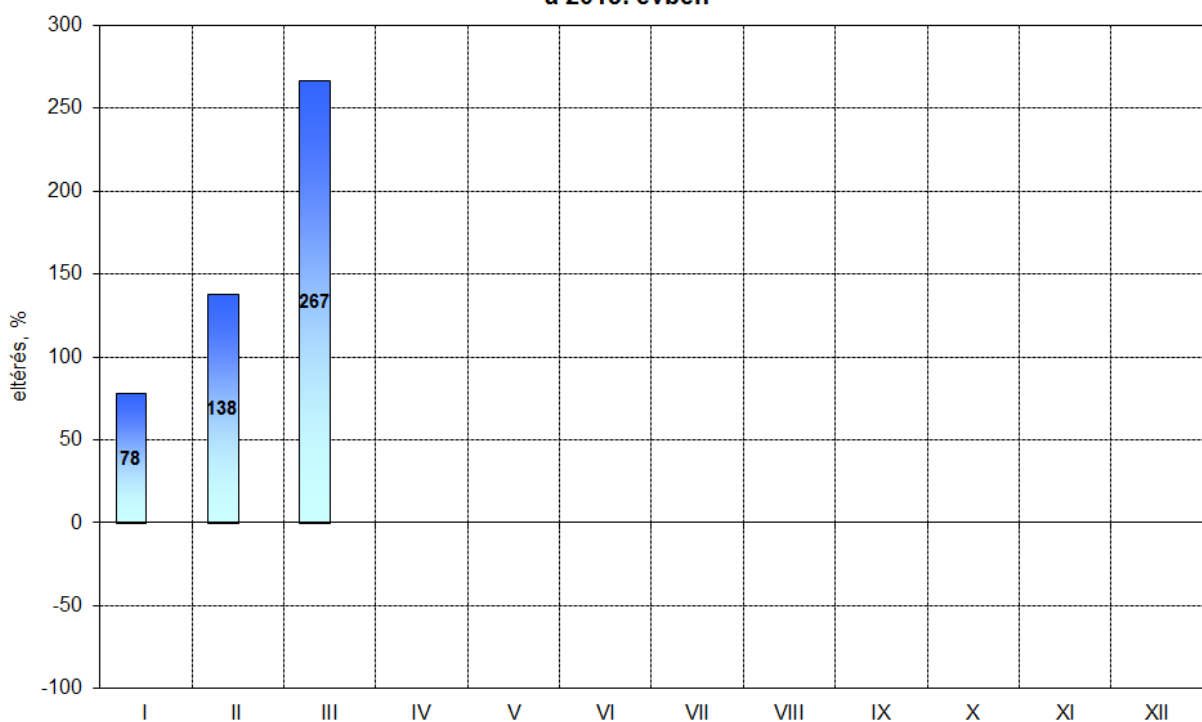
Maximális hóvastagság

2013. március

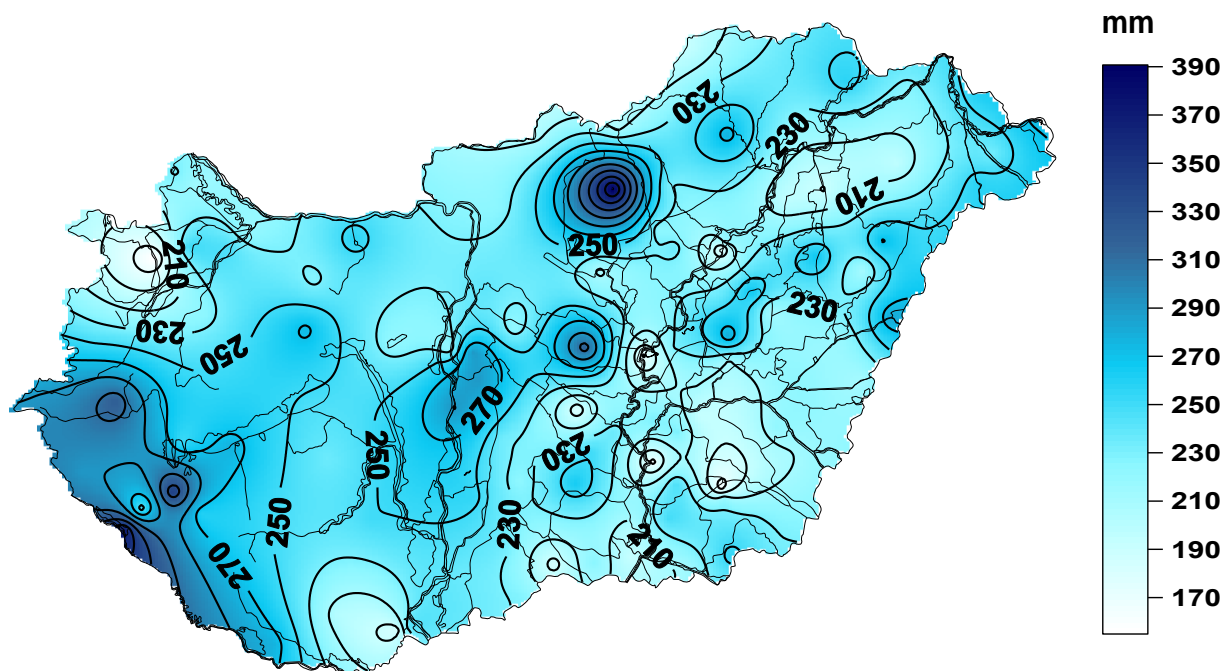
A következő szövegtáblában a 2013. évre vonatkozóan havi bontásban mutatjuk be a csapadékösszeg országos területi átlagértékének relatív eltérését a sokévi középértéktől.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2013. évben

A 2013. január-március időszakban lehullott csapadék mennyisége 156 mm (Kapuvár) és 393 mm (Kékestető) között alakult, az országos területi átlagérték 248 mm volt, amely az időszakos átlagnál 146 mm-rel (159%-kal) magasabb.

A 2013. január-március havi csapadékösszeg területi eloszlása

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb háromhavi csapadéktöbblet (160-266 mm) a Dunántúl nyugati-délnyugati részén, a Mezőföldön, a Duna-Tisza köze egyes északi körzeteiben, a Nagykunságban és a Hajdúság déli részén, valamint a Mátrában és a Bükkben alakult ki.

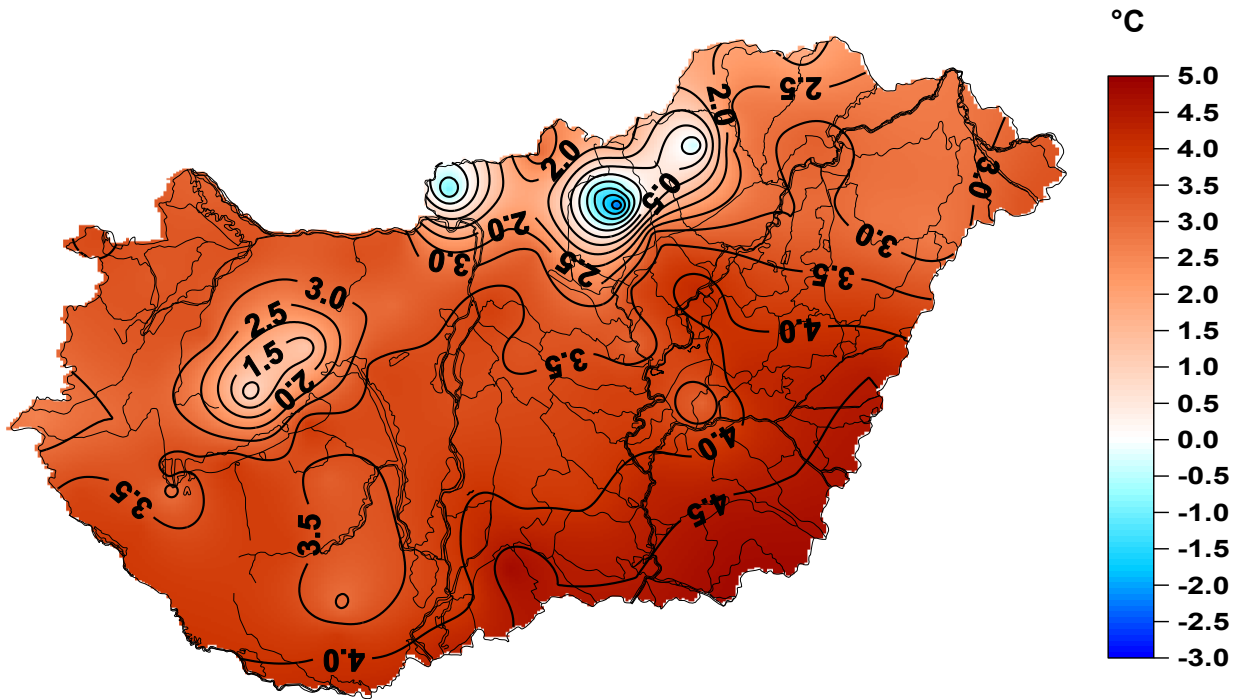
Léghőmérséklet

A március havi középhőmérséklet $-2,4^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $4,8^{\circ}\text{C}$ (Jánoshalma, Pitvaros) között alakult, az országos területi átlagérték $3,1^{\circ}\text{C}$ volt, ami $1,9^{\circ}\text{C}$ -kal alacsonyabb az átlagnál.

A havi középhőmérséklet az ország területén elmaradt a március havi átlagtól.

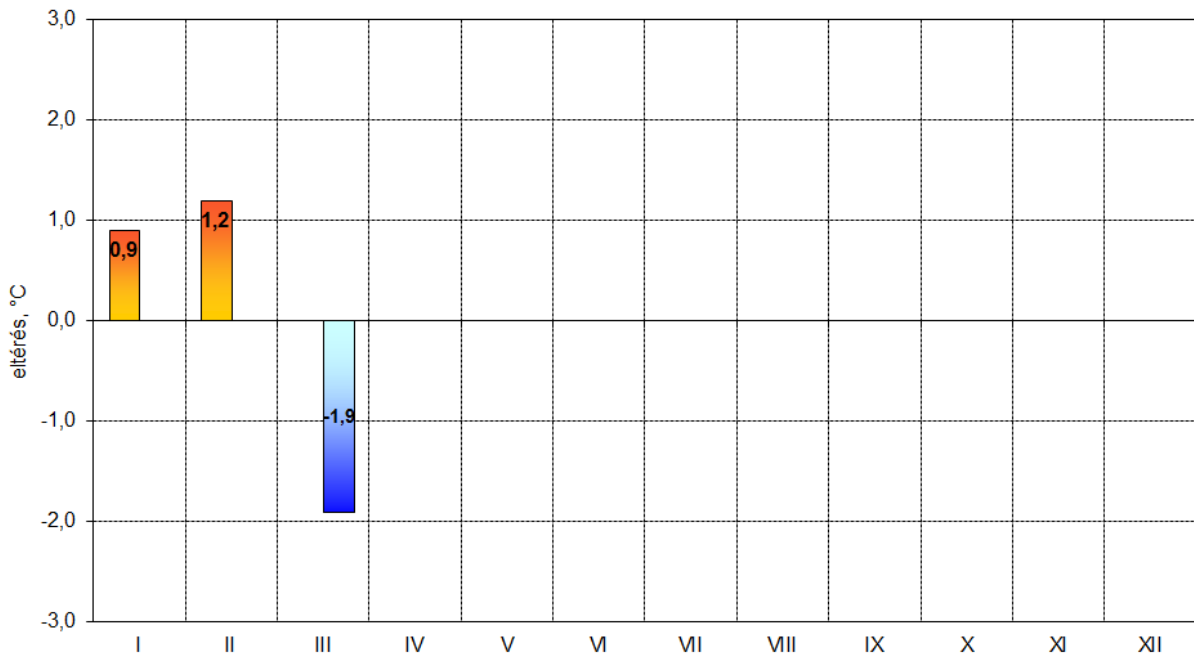
Országos áttekintésben a március havi középhőmérsékletéhez viszonyított legnagyobb negatív eltérés ($3,1^{\circ}\text{C}$) Tés állomáson fordult elő.

A 2013. március havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékeinek 2013. évi alakulását szemléltetjük.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2013. évben

Talajnedvesség

A talaj nedvességtartalmának mélységi rétegenkénti jellemzését – beleértve a területi különbségek bemutatását és rövid értékelését – az Országos Meteorológiai Szolgálat által meghatározott, %-ban megadott talajtelítettségi adatok alapján végeztük el.

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma március végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest növekedett. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát a síkvidékek teljes területén a 100%-ot elérő vagy meghaladó telítettségi értékek (telített/túltelített állapot) jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma márciusban számottevően nem változott. Síkvidékeink teljes területén ezen talajréteg nedvességtartalmát március végén a telített, sokfelé a túltelített állapot jellemezte.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvesség-tartalma márciusban növekedett. A hónap végén a jellemző telítettségi értékek 100% közelében alakultak, azaz ezt a talajréteget a telített, sokfelé a túltelített állapot jellemezte.

Talajvíz

Márciusban a síkvidéki területeken – néhány kisebb körzet kivételével – emelkedett a talajvízszint. Az emelkedés legnagyobb területi átlagértéke az Alföldön helyenként, többnyire a Tisza völgsíkjához részben vagy egészben kapcsolódó térszíneken meghaladta a 100 cm-t. A Kisalföldön és a Mezőföldön kisebb (0-50 cm) változások mutatkoztak. A Dráva-menti síkság területén 50-75 cm közötti emelkedés is előfordult. Az Alföld területén néhány kisebb körzetben, (pl. Mátészalka és Szirmabesnyő határában) talajvízszint-csökkenés következett be.

Az elmúlt hónapban az 1971-2000 közötti időszak március havi területi átlagnál magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Kisalföld területének jelentős részén, a Mezőföld északi részén, a Dráva-menti síkság peremvidékein, az Alföldön (Szolnoki-ártér, Jászság és a Tisza völgsíkjának több körzete, Nyírség keleti térszínei, Hajdúság és Hortobágy jelentős része, Maros hordalékkúpjának délkeleti fele). Az eltérések jellemzően a 0-25 cm közöttiek, kisebb körzetekben 100-200 cm közötti értékek is előfordulnak.

A viszonyítási időszaknál alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze csaknem egészén, az Északi-középhegység előterének nyugati felén, a Tiszántúlon Nagykunság északkeleti és déli részterületén, a Hortobágy déli részén, a Nyírség északkeleti részén, a Tiszahát területén, a Dél-Hajdúság keleti és a Körös-Maros köze területének északkeleti részén. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, illetve a déli országhatár mellett, valamint a Mátra előterében mutatkoztak. A Tiszántúlon kialakult süllyedések értéke – egyes észlelőkutak környezetének kivételével – kisebb volt 100 cm-nél.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2013. március hónapban az 1971-2000. közötti időszak március havi átlagértékénél 20-25 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2013 márciusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 328,47 millió m³ volt, ami 173,03 millió m³-rel (111%-kal) haladta meg az előző

havi mennyiséget. A március havi vízforgalom egy része a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán valamennyi vízügyi igazgatóság területén előfordult belvívelöntés, amelynek maximális kiterjedése országos összesítésben 144078 ha volt.

Az április első napjaiban folytatódó csapadékos és hideg időjárás hatására az elöntött terület kiterjedése tovább növekedett és április 8-ra elérte a 216000 ha-t.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2013 márciusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 36,41 millió m³-rel (48%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2013. március 28-án kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az április átlagos hőmérsékletű és átlagosnál kissé szárazabb, a május szintén átlagos hőmérsékletű és az átlagosnál kissé szárazabb, a június az átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál kissé szárazabb lesz.

Az OMSZ 2013. április 8-án kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban változékony tavaszi időjárás várható. Az időszak első felében többször és több helyen várható csapadék, ennek mennyisége területi átlagban a hét végén az ország északkeleti-keleti részén éri el a 10mm/nap értéket. Az időszak második felében a csapadékhajlam csökken. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik, az időszak közepén helyenként az időszakos átlagnál kissé magasabb napi középhőmérséklet valószínű. Az időszak második felében a hőmérséklet kissé csökken, de a napi középhőmérsékletek az időszakos átlag körül várhatók.

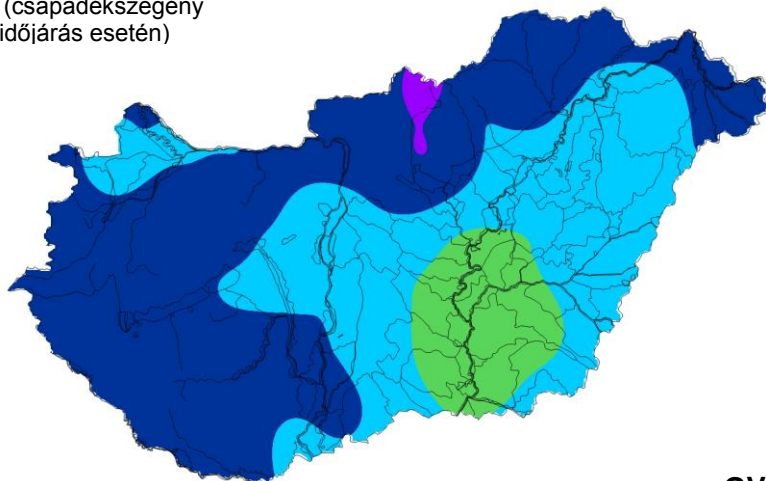
A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
április	8,9 – 11,6 (10,3)	25 – 60 (46)
május	14,7 – 16,6 (15,6)	35 – 85 (61)
június	17,9 – 19,9 (18,6)	45 – 95 (75)

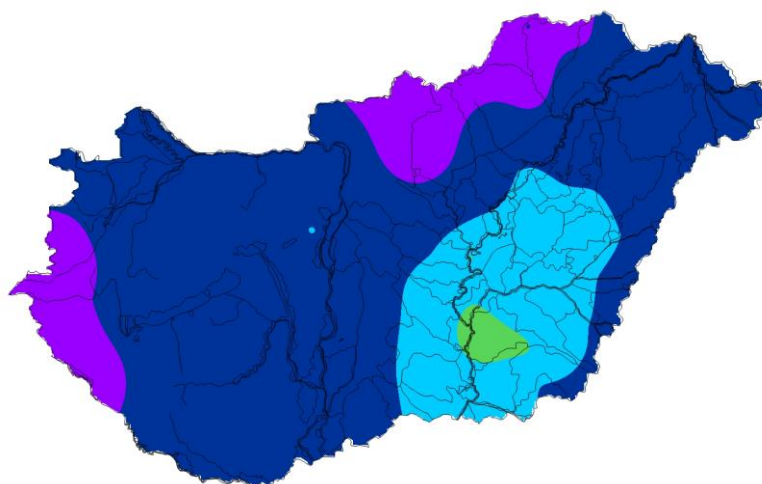
A Gördülő Vízháztartási Mutató (GVM) 2013. áprilisra előrejelzett értékei

Áprilisban az Alföldön átmeneti/nedves, míg a Dunántúlon és Észak-Magyarországon nedves vízháztartási helyzet várható.

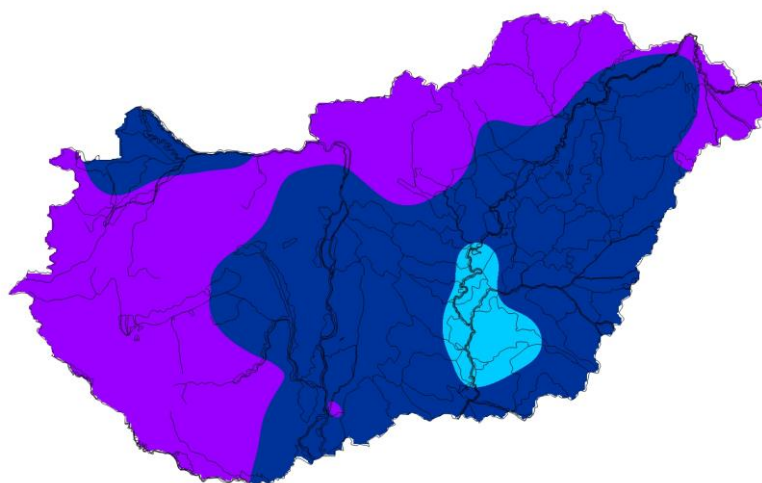
A-változat (csapadékszegény
áprilisi időjárás esetén)

B-változat (átlagosan csapadékos
áprilisi időjárás esetén)

C-változat (átlagosnál csapadékosabb
áprilisi időjárás esetén)

GVM

Az alábbi ábrán a belvízindex (PBI) 2012/2013 téli félévi területi eloszlását szemléltetjük.

A belvízindex (PBI) területi eloszlása a 2012/2013 téli félévi adatok alapján

